hvis første Forstander han blev, og som han ledede til sin Død.

I de første Aar af sit Ægteskab helligede Mrs. Ward Howe sig Opdragelsen af sine 5 Børn, hvem hun blev en udmærket og forstaaende Moder. Desuden var hun en gæstfri Værtinde i sit Hjem, hvor i 1840 og 50 Aarene Amerikas betydeligste Mænd og Kvinder mødtes. Sammen med sin Mand deltog hun i Anti-Slaveri Bevægelsen, og i 1861 under Kampen mellem Nordstaterne og Sydstaterne skrev hun »Republikkens Slag-Hymne«, der opnaaede en overordentlig Popularitet, som bevaredes lige op til vore Dage. Allerede i 1854 havde hun udgivet sin første Digtsamling (»Passion Flowers«), senere skrev hun Dramaer, Rejsebeskrivelser og efter sin Mands Død i 1876 dennes Biografi.

Størst Betydning for Efterverdenen vil imidlertid sikkert hendes personlige Paavirkning paa det amerikanske Samfund faa. Igennem en Aarrække holdt hun Forelæsninger, hun var Formand for den kvindelige Fremskridtsforening, der banede Vejen for Kvindestemmeretsforeningerne, og i 1868 grundlagde hun Ny Englands Kvindestemmeretsforening, hvis Formand hun blev, og som hun ledede til sin Død. Sammen med Lucy Stone, Henry B. Blackwell og andre talte hun paa Møder, og hendes literære og sociale Stilling styrkede Kvindebevægelsen gennem de første Aar, i hvilke den maatte kæmpe med megen Modstand.

Om Kvindernes Samfundsopgave har Julie Ward Howe udtalt følgende: »Kvinderne er Fremtidens Formyndere, Vogtere af dens første Aandedræt, Opdragere af dens første Tanker og Indskydelser. Gennem usigeligt Arbejde og Opofrelse bringer vi Kvinder Mændene frem til at kunne udøve Regeringsmagten. Hvem tør sige, at vore Pligter med Hensyn til Samfundspolitik dermed er endte?«

Julia Ward Howe var ikke alene en Forkæmper for Kvindernes Rettigheder, men for alle Undertrykte i Verden. Forfulgte Russere og Armeniere havde en varm Ven i hende, ligesom hun bevarede sin Ungdoms Forkærlighed for Negerne og hævede sin Stemme mod den ofte i Amerika praktiserede Lynchning af disse paa den blotte Mistanke for en Forbrydelse.

I sine sidste Aar indtog Mrs. Howe en enestaaende Stilling i Amerika. Amerikanerne, der ofte betragtes som et prosaisk Folk, som kun har Respekt for Rigdommen, elskede og agtede hende, ikke alene for hendes Kundskaber og mangesidige Dygtighed, men endnu mere for hendes ædle Karakter.

Umiddelbart før sin Død blev hun, der allerede var hædret med Doktorgraden ved forskellige amerikanske Universiteter, udnævnt til Æresdoktor ved et nyt Universitet. Da den gamle Dame, som havde bevaret sine Aandsevner og Interesser lige til det sidste, blev kørt frem i sin Rullestol for at modtage Diplomet, rejste den store Forsamling paa 3000 Mennesker sig og istemte hendes gamle Slag-Hymne. Universitetets Rektor udtalte, idet han tildelte hende Doktorgraden, at Universitetet i hende hædrede »Digteren og Fædrelandsvennen, Elskeren af Kunst og Videnskab, Forkæmperen gennem mere end et halvt Aarhundrede i Skrift og Tale for meneskelig Frihed og den varme Ven af Kvindelighedens Løftelse og Berigelse«.

Fra Rigsdagen.

Kvindernes Valgret.

Fredag d. 16. Decbr. har Konseilspræsident Berntsen i Folketinget fremsat Forslag til en *Grundlovsændring* paa nogle Smaaændringer nær i samme Skikkelse som det af Folketinget d. 15de April dette Aar blev vedtaget ved 3die Behandling.